

KROUMATA

KONSERT I BÄCKÄNGSKOLANS AULA TISDAGEN DEN 29 MARS 1983 kl 19.30

Program

JOHN CAGE
(1912-)

SECOND CONSTRUCTION

"Att Cage fyllt sjuttio känns som en paradox. I många årtionden har han varit den som ställt musiken på sin spets. Han har skakat om det etablerade musiklivet, irriterat och väckt debatt. Med en aldrig sinande uppfinningsrikefom och ett okonventionellt tänkande har han mer än kanske någon annan haft inflytande på 1900-talets avantgardistiska musikskapande.

Second Construction komponerades redan 1940 och är typiskt för Cages stil vid denna tid. Styckets form är tämligen traditionell och det verkligt intressanta ligger på det klangliga planet. Här förekommer en mängd okonventionella slagverksinstrument. Bromstrummor, åskplåt och en s k vatten-gong (en gong-gong slås an och nedsänks i en vattenbalja varvid ljudet förändras). Dessutom spelar en av slagverkarna på ett s k preparerat piano. " [Stig Jacobsson]

SVEN-ERIK BÄCK
(1919-)

SIGNOS (1980)

"Titeln Signos - signaler (eller kommunikationer som är ett återkommande nyckelord i Bäcks musiktänkande) syftar dels på den musikaliska kommunikationskedjan dels på de citat eller anspelningar som då och då dyker upp i stycket; bl a fragment ur Bachs Actus Tragicus, Dies irae-sekvensen och några trumformler från Basels karneval. Även om inte dessa har någon central roll, kan de ändå ge en fingervisning om styckets idémässiga bakgrund. De tankar som legat bakom Bäcks komponerande de senaste åren har rört frågeställningen vart kulturen i vår tid är på väg - om mörker och ljus. De tre senaste verken - pianokonserten, Cyklos, Sumerki, och Signos - har alla samma principella formuppbyggnad; fem satser vilkas tidsproportioner och i viss mån tempomässiga karaktärer kan uttryckas i talserien 3 2 4 1 5, dvs en stegvis tilltagande polarisering - kontrastverkan. Signos har satsbeteckningarna: Adagio - Allegro (med en stretta på slutet) - Lento - Alla marcia - Molto Tranquillo. Detta intresse för talförhållande och allusioner vittnar om Bäcks intresse för gammal musik och förankring i traditionen, något som kan skrivas de basiliensiska kontakterna till godo." (Stycket är ett beställningsverk från Paul Sacher i Basel). "Växelverkan mellan tradition och förnyelse visar sig också i den rytmiska strukturen, som utgör ett kontinuum från den enklaste och klaraste tidsindelningen till den mest komplexa händelsetätheten där tiden nästan tycks stå stilla." [ur Nutida Musik, Staffan Hedin]

** paus **

ALBAN BERG
(1885-1935)

Pianósonat, opus 1 (1908)

Alban Berg tillhörde den skola som kom att kallas den nya wienskolan och vars ledargestalt i mångt och mycket är Schönberg. Hans undervisning och förebild formade Alban Bergs konstnärliga personlighet. Pianósonaten är ett tidigt verk i vars sällskap man finner verk som "Fyra sånger", op 2 och den första stråkkvartetten op 3, och där Berg visar inte bara fullkomlig behärskning av alla kompositionstekniska finesser utan är också övertygande bevis på infallsrikedomen och den djupa originaliteten hos en musiker som gestaltar av innersta nödvändighet.

YOSHIHISA TAIRA
(1938-)

HIEROPHONIE V

"Min relation till världen grundar sig på mötet med ljud och klanger av vilka vissa berör mig mer intensivt än andra. Jag tror att man måste sätta in dessa klanger i världen, som den levande sången i en bön. I det presenterade verket har jag inte speciellt forskat i det nymodiga. Man kan tänka sig att de instrument som används att anslå är födda samtidigt som människan. Handlingen att slå, är den mest primitiva som finns. Den är sammanknuten med kroppens egna rörelser. Detta verk, som börjar med primitiva handlingar i slagverket och med skrik, fortsätter i den andra delen med negationen av samma handling. Här är akten att slå mycket begränsad. Skulle man inte kunna förnimma själens stillhet i de följande vibrationerna från instrumenten? På långt håll, knappt hörbart, hör man trummorna från folkfesten, som om människorna församlade sig slående på instrumenten för att på det viset realisera sången om livets andedrag."

Slagverksensemblen KROUMATA är anställd av Regionmusiken i Stockholm. De fem musikerna är Jan Hellgren, Anders Loguin, Ingvar Hallgren, Anders Holdar och Martin Steisner. Gruppen grundades 1978 och har sedan dess gjort ett stort antal framträdanden. I höst åker de ut på en stor Europaturné till Tjeckoslovakien, Tyskland, Holland och England. Vid denna konsert medverkar även Richard Pilat som pianist.

Arrangörer: Föreningen NY MUSIK, Borås
Musik i Väst